

переваги оформлення: великі світлі торгові зали; зручне розташування одягу у торгових залах; примірочні у кожному залі; велика кількість дзеркал у торгових залах [3]. Торгові зали у магазині "Планета секонд-хенд" розділені на чотири категорії відповідно до типу одягу: 1) чоловічий одяг; 2) жіночий одяг; 3) дитячий одяг; 4) новий одяг за фіксованими цінами.

Площі магазинів вживаного одягу "Планета секонд-хенд" великі – найменшого магазину – 85 м², найбільшого – 250 м² (табл.). Ціни на одяг у цій торгівельній мережі знижуються щоденно протягом тижня, починаючи з дня оновлення асортименту, коли вартість 1 кг одягу найвища, а в останній день перед оновленням асортименту – найнижча (рис. 2).

Табл. 1. Площі торгових залів усіх магазинів "Планета секонд-хенд", розташованих у м. Львові станом на 22. 06.2011 р.

Магазини вживаного одягу	Торговельна площа, м ² , відведена для окремих категорій товару				Загальна площа, м ²
	чоловічий одяг	жіночий одяг	дитячий одяг	одяг за фіксованими цінами	
1 вул. Наукова, 53	35	60	25	35	155
2 вул. І. Виговського, 49	40	90	25	20	175
3 вул. Любінська, 100	35	75	20	10	140
4 вул. Наукова, 47	50	125	30	25	230
5 вул. А. Горської, 5А	38	91	12	24	165
6 вул. Миколайчука, 8	40	100	10	10	160
7 вул. Л. Драгана, 2	50	159	18	23	250
8 пл. Липнева, 6	30	95	15	20	160
9 вул. В. Великого, 34	45	75	15	15	150
10 вул. Ю. Липи, 20	40	132	18	20	210
11 вул. Котлярська, 6	50	100	20	20	190
12 пр-т В. Чорновола, 43А	20	40	15	10	85
13 вул. Широка, 31	35	75	30	25	165
14 вул. І. Мазепа, 11-В	60	92	13	15	180
15 вул. Б. Хмельницького, 271	50	95	15	10	170
16 вул. Сихівська, 12А	30	85	20	15	150
Всього	648	1489	301	297	2735

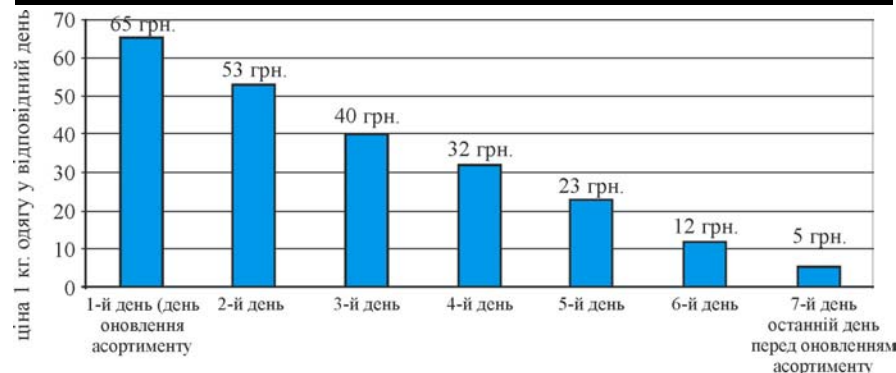

Рис. 2. Зміна ціни протягом тижня на вживаний одяг у магазинах "Планета секонд-хенд"

Преваги купівлі товару у магазинах "Планета секонд-хенд" для покупця: графік роботи (без перерви та вихідних); щотижневе оновлення товару; широкий асортимент одягу та взуття з Європи; щоденне зниження цін.

Висновок. Висока якість та широкий асортимент одягу, графік роботи, щоденне зниження цін, оформлення магазинів за європейським зразком – це все створює позитивну репутацію серед клієнтів. Отже, така організація роботи магазинів "Планета секонд-хенд" дає змогу задовольнити потреби широкого кола покупців.

Література

1. Бізнес план магазину Second hand. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.planiruyem.ru/content/biznes-plan-magazinu-second-hand>.
2. Межва Л. Очередь в магазин секонд-хенда люди занимают на рассвете //Л. Межва // "Газета по-українськи" за 13.02.2009 р., № 780. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.gazeta.ua/ru/articles/lviv-newspaper/282320>.
3. Офіційний сайт мережі магазинів "Економ клас" у м. Дніпропетровську. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.ekonom-klass.dp.ua>.

Кучма О.А. Организация торговли в сети магазинов носеной одежды "Планета секонд-хенд"

Определены преимущества и рассмотрены основные принципы торговой сети магазинов носеной одежды "Планета секонд-хенд" в городе Львове.

Ключевые слова: секонд-хенд, организация торговли, преимущества магазина.

Kuchma O.O. Organization of Commerce in stores "Planet of second-hand"

This article about advantages and the basic principles of the merchant network store of clothing "Planet of second-hand" in the city of Lviv.

Keywords: second-hand, organizations trade, advantages store.

УДК 338.2 (477)

Доц. Г.Я. Левчунь, канд. екон. наук –
ТНТУ ім. Івана Пулюя, м. Тернопіль

ФОРМУВАННЯ МОДЕЛІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Обґрунтовано необхідність переходу України до сталого розвитку. Визначено основні напрями формування та особливості реалізації концепції сталого розвитку та економічного зростання національної економіки. Проаналізовано сутність еколого-економічної безпеки та визначено механізм її забезпечення в Україні.

Ключові слова: сталий розвиток, економічне зростання, еколого-економічна безпека, національна економіка, реформування.

Кризовий стан земної біосфери, істотне зниження її відновлюваних можливостей внаслідок надмірних антропогенних навантажень на навколишнє середовище об'єктивно зумовили необхідність переходу на модель сталого розвитку. Забезпечення сталого розвитку є одним з актуальних питань сучасного розвитку всіх країн, а особливо України, зважаючи на її економічні, соціальні та екологічні проблеми. Концепцію сталого розвитку потрібно реалізувати на всіх рівнях: глобальному, національному і регіональному. Сталий розвиток є загальною концепцією, що проголошує необхідність

встановлення балансу між задоволенням сучасних потреб і захистом інтересів майбутніх поколінь, враховуючи їх потребу в безпечному і здоровому довкіллі [1].

Нинішня соціально-економічна криза в Україні зумовила необхідність докорінного переосмислення механізмів і моделі державного впливу на економічні і соціальні процеси. Основною метою економічних реформ є забезпечення стабільного економічного зростання, що є єдиним засобом підвищення рівня життя населення. Економіка України потребує цілеспрямованої стратегії економічного зростання, спрямованої на модернізацію, забезпечення конкурентоспроможності, формування сприятливого інвестиційного клімату, що зумовлює необхідність реалізації моделі сталого (збалансованого) та моделі інвестиційно-інноваційного розвитку.

Концепція сталого розвитку є найбільш перспективною ідеологією ХХІ ст. У 1992 р. у Ріо-де-Жанейро відбулася конференція ООН з питань навколишнього середовища і розвитку, внаслідок якої було ухвалено "Декларацію з навколишнього природного середовища і розвитку" [2] та інші документи. На цій конференції проголошено нову концепцію розвитку, що передбачає врахування економічних, екологічних та соціальних проблем людства, тобто концепцію сталого розвитку. На сесії ООН у 1997 р. з проблем навколишнього природного середовища і сталого розвитку і на саміті в 2002 р. в Йоганнесбургу, були відзначені певні зрушення на шляху до реалізації концепції сталого розвитку на національних рівнях [3].

Стратегії сталого розвитку розвинених країн світу орієнтуються на економічне зростання. Проте, на думку Г. Дейлі, економічне зростання є "головною причиною екологічної деградації" [4]. Сталий розвиток передбачає підвищення добробуту усього населення планети без істотного збільшення масштабів використання природних ресурсів. Формування сталого способу життя передбачає комплексний підхід до діяльності у трьох напрямках, а саме: економічне зростання, збереження природних ресурсів і охорона навколишнього середовища та соціальний розвиток. Сталий розвиток полягає у дотриманні балансу між потребами (планами) і ресурсами, необхідними для їх задоволення. Провідним фактором, завдяки якому можна забезпечити сталий розвиток, за висновками ООН, є економічне зростання. Проте воно, на думку дослідників, "має бути менш матеріало- і енергомістким" [5].

Для досягнення сталого розвитку необхідно виробити стратегію яка б могла комплексно вирішити проблеми, які стоять перед людством. Економічний аспект вирішення проблем сталого розвитку передбачає стимулювання довготермінового економічного зростання, екологічний – пошук напрямів вирішення проблем споживання ресурсів і збереження природного середовища, соціальний – задоволення потреб людей у роботі, харчуванні, освіті, медицині, у наданні послуг тощо.

Українська Доповідь ООН "Наша глобальна місія" на черговому Всесвітньому саміті ООН зі сталого розвитку, який має відбутися у Києві у 2012 р., має надати процесові сталого цивілізаційного розвитку нового змісту і наповнення. Дотримання принципу сталості у суспільно-господарському

розвитку України зумовлює необхідність реформ. Реформування індустріальної сфери на принципах сталості має мати інноваційний та неруйнівний характер. Важливого значення в сучасних умовах набуває реформування аграрної сфери господарювання. За допомогою макроекономічних механізмів потрібно забезпечити довготривале економічне зростання. Держава має створювати умови для активізації національного науково-технічного потенціалу та інноваційної діяльності, впровадження нових технологій, розвиток екологічно чистих виробництв, подолання розриву між наукою та виробництвом.

Виходячи з аналізу особливостей соціально-економічного розвитку України на сучасному етапі та основних проблем, які постали на шляху подальшого соціально-економічного прогресу та екологічної безпеки, можна виділити систему стратегічних орієнтирів політики реформ, спрямованих на забезпечення економічного зростання на середньотермінову перспективу:

- розвиток внутрішнього ринку з метою підвищення конкурентоспроможності товарів;
- забезпечення темпів зростання промислового виробництва, модернізація і технічне переоснащення підприємств;
- розвиток екологізації виробництва та ринку екологічно чистої продукції;
- активізація інвестицій з метою забезпечення конкурентоспроможності, підвищення енергоефективності економіки, заохочення інноваційної активності;
- створення системи екологічної експертизи інвестиційних програм;
- створення умов для розвитку приватного підприємництва;
- забезпечення екологічної безпеки населення;
- стимулювання інвестицій в нові технології, зокрема в енерго- і ресурсозберігаючі;
- забезпечення стабільності національної грошової одиниці та податкового законодавства, ефективності грошово-кредитної політики;
- зміцнення матеріально-фінансової бази місцевого самоврядування, послідовне здійснення децентралізації управління для забезпечення впливу місцевих органів влади на соціально-економічний розвиток територій та екологічну ситуацію.
- модернізація і розвиток виробничої, соціальної і ринкової інфраструктур;
- забезпечення екологічно збалансованого використання природних ресурсів.

З метою формування моделі сталого (збалансованого) розвитку національної економіки і переходу до економічного зростання необхідно забезпечити еколого-економічну безпеку. Сутність еколого-економічної безпеки визначають такі фактори:

- здатність національної економіки забезпечити належний економічний розвиток країни;
- здатність України захиститись від внутрішніх і зовнішніх деструктивних впливів;
- здатність держави забезпечити екологічно комфортне життя та добробут населенню.

Складовими еколого-економічної безпеки є: екологічна, техніко-виробнича, енергетична, технологічна, продовольча, фінансова, бюджетна безпека. Екологічна безпека в національній економіці передбачає здатність держави запобігати екологічним стихіям та катаклізмам, а також компенсувати негативні наслідки екологічних та природних змін і катастроф. Екологічна

безпеку реалізується через екологічну політику держави та через перехід економіки України на модель екологічно сталого розвитку. Для забезпечення екологічної безпеки в Україні необхідно вирішити такі завдання:

- забезпечення економії первинних ресурсів і вирішення проблем утилізації відходів виробництва через вдосконалення структури розміщення виробництва, формування виробничих комплексів замкнутого циклу, перехід на безвідходні технології, використання очисних споруд тощо.
- припинення деградації ґрунтів і збереження водних ресурсів та об'єктів як унікальних складових навколишнього природного середовища;
- забезпечення належної охорони та збереження лісових ресурсів, посилення природоохоронних функцій лісів, здійснення комплексу господарських заходів щодо зниження радіоактивного забруднення лісового фонду;
- здійснення заходів безпеки навколишнього природного середовища під час добування корисних копалин;
- сприяння відновленню екосистем і біологічних видів, що перебувають на межі зникнення, розроблення Національної програми збереження біологічного різноманіття;
- забезпечення заходів безпеки щодо використання токсичних хімічних речовин, включаючи заборону на виробництво, імпорту і використання особливо небезпечних їх видів;
- підвищення ефективності державного контролю за дотриманням регламентів природокористування та охорони навколишнього природного середовища шляхом застосування економічних і адміністративних санкцій;
- розвиток системи екологічної сертифікації, екологічного аудиту та страхування, ліцензування небезпечних видів діяльності, поступовий перехід на систему міжнародних стандартів технологічних процесів, які ведуть до зниження негативного впливу виробничої діяльності на навколишнє природне середовище.

У системі економічної безпеки значне місце належить техніко-виробничій безпеці, що передбачає здатність держави запобігати і компенсувати наслідки можливого скорочення виробництва та його технічного забезпечення.

Енергетична безпека є критерієм захищеності держави та її громадян від загрози дефіциту енергоресурсів чи порушень в їх енергопостачанні. Сьогодні в Україні склалась критична ситуація з енергоресурсами і енергозабезпеченням. За даними Міненерго України, 48 % енергоблоків теплових електростанцій, що становлять основу національної електроенергетики, повністю відпрацювали свій граничний ресурс. Для їх відновлення потрібно не менше як 30 млрд дол. США. Не кращий стан у вугільній промисловості, яка є головним джерелом палива для інших галузей енергетики. Однак передусім енергетична безпека України пов'язана із зовнішніми чинниками. Більшість енергоносіїв імпортується. Імпорт енергоносіїв становить близько 40 % загального імпорту. В імпорті палива переважають природний газ і нафта. Перспективним напрямом забезпечення енергетичної безпеки є ефективніше використання палива у сфері виробництва, електроенергії і тепла.

Необхідність реалізації інноваційної моделі національної економіки активізує проблему технологічної безпеки національної економіки. Ця безпека базується на стані науково-технологічного потенціалу та певних гарантіях

щодо розроблення нових технологій та інновацій. Найбільш важливими напрямками забезпечення технологічної безпеки в Україні є:

- розвиток фундаментальних наукових досліджень;
- розроблення нових заощаджувальних і екологічно безпечних технологій;
- розроблення енергозберігаючих моделей розвитку виробництва;
- підвищення наукомісткості виробництва та створення організаційних форм інноваційної мережі та інноваційної інфраструктури;
- технологічне та технічне оновлення виробництва.

Національна економіка має гарантувати продовольчу безпеку населення. Ця безпека характеризується виробничо-продуктивною стійкістю агропродовольчого комплексу та його спроможністю вчасно реагувати на кон'юнктуру агропромислового ринку; наявністю необхідних обсягів перехідних запасів, рівнем платоспроможності населення, що має забезпечувати доступність продовольства для всіх громадян, недопущення імпортої експансії для тих продовольчих товарів, виробництво яких у необхідних обсягах може здійснювати національний агропромисловий комплекс. Важливо забезпечити в Україні належний добробут і харчування всім громадянам і мінімально необхідне харчування у разі надзвичайних ситуацій, що складаються у країні.

Фінансова безпека – це система захисту інтересів економічних агентів на всіх рівнях їх фінансових відносин. Основним проявом фінансової безпеки є якість фінансових механізмів і послуг, що убезпечує клієнтів і суб'єктів господарювання від негативних впливів на їхнє фінансове становище. Тут важливе значення має стабільність фінансової та законодавчої системи держави. Стійкість фінансової системи визначається: стабільністю цін, оптимальністю фінансових потоків і розрахункових відносин, стійкістю банківської системи і національної валюти, ступенем захищеності інтересів вкладників, обсягом валютних резервів, розвитком вітчизняного фінансового ринку, рівнем дефіциту бюджету, станом внутрішньої та зовнішньої заборгованості, величиною дефіциту платіжного балансу, інвестиційним кліматом тощо. Головною загрозою фінансовій безпеці держави є правова, організаційна, інституційна незавершеність реформування фінансово-кредитної сфери в нашій країні.

Істотне значення має бюджетна безпека, що характеризується рівнем збалансованості бюджету та показниками його дефіцитності. У цьому аспекті важливе місце займає боргова безпека. Можна виділити такі критерії боргової безпеки в економіці: обсяг державного боргу в іноземній валюті, обсяг іноземного кредитування, обсяг державного боргу і грошової маси в обігу, сума, що йде на обслуговування зовнішнього державного боргу, обсяг іноземних позик під державні гарантії тощо.

Етапами переходу України до сталого розвитку і економічного зростання є:

Перший етап (перехідний) – подолання еколого-економічної кризи, забезпечення макроекономічної стабілізації і створення умов для відновлення економічного зростання, розроблення нормативної та методологічної бази, формування передумов для підвищення рівня життя населення, збалансування виробництва та споживання, перехід до світових стандартів екологічної безпеки. Перехідний етап України до економічного зростання має передбача-

ти три стадії подолання кризи в економіці – стабілізацію, пожвавлення та зростання. На стадії стабілізації необхідно:

- забезпечити господарство енергоресурсами переважно за рахунок власного виробництва, перейти на енерго- і ресурсозбереження;
- відновити раціональні економічні зв'язки і використовувати виробничий потенціал як для задоволення власних потреб, так і для забезпечення імпорту, насамперед продукції АПК, металургії, машинобудування, легкої і деревообробної промисловості;
- забезпечити захист внутрішнього ринку сільськогосподарської і промислової продукції;
- підтримати соціальний сектор економіки;
- створити умови для формування екологічної культури громадян.

Другий етап передбачає ефективне вирішення завдань структурної перебудови економіки держави, перехід до застосування переважно економічних методів стимулювання та регулювання структурних перетворень, вирішення паливно-енергетичної проблеми, забезпечення високої якості життя населення та рівноправного партнерства України у світовому економічному співтоваристві, демократизацію суспільства, гармонізацію відносин суспільства і природи, забезпечення збалансованого використання природно-ресурсного потенціалу.

Третій етап передбачає забезпечення сталого розвитку виробництва та економічного зростання на базі нових секторів і галузей, створення екологічно чистих виробництв, задоволення потреб населення з урахуванням екологічних вимог, створення глобальної системи екологічної безпеки та фундаменту ноосферного розвитку.

Отже, концепція сталого розвитку відображає глобальні проблеми. Вирішення проблем сталого розвитку охоплює економічний, екологічний і соціальний аспекти. Формування моделі сталого розвитку та економічного зростання в Україні передбачає забезпечення еколого-економічної безпеки і потребує подальшої оптимізації і гармонізації природно-ресурсного, науково-технічного, та еколого-економічних потенціалів.

Література

1. Деркач М.І. Концепція сталого розвитку як домінантна ідеологія людської цивілізації у XXI ст. / М.І. Деркач // Вісник Дніпропетровського університету. – Сер.: Економіка. – 2009. – Вип. 3.1. – С. 185-191.
2. Декларация Рио-де-Жанейро об окружающей среде и развитие от 14 июня 1992 года // Международное публичное право : сб. документов. – Т. 2. – М. : Изд-во БЕК, 1996. – С. 135-138.
3. Комісія ООН зі сталого розвитку. Офіційна веб-сторінка. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/riodecl.shtml
4. Корнійчук Л. Сталый розвиток і глобальна місія України / Л. Корнійчук, В. Шевчук // Економіка України. – 2009. – № 4. – С. 4-13.
5. Дейлі Г. Поза зростанням. Економічна теорія сталого розвитку / Г. Дейлі. – К. : Вид-во "Інтелсфера", 2002. – С. 49.
6. Социально-экономический потенциал устойчивого развития : учебник. – Суми : Вид-во "Университетская книга", 2007. – 256 с.

Левчунь Г.Я. Формирование модели устойчивого развития и экономического роста национальной экономики

Обоснована необходимость перехода Украины к устойчивому развитию. Определены основные направления формирования и особенности реализации концепции устойчивого развития и экономического роста национальной экономики. Проанализирована сущность эколого-экономической безопасности и определен механизм ее обеспечения в Украине.

Ключевые слова: устойчивое развитие, экономический рост, эколого-экономическая безопасность, национальная экономика, реформирование.

Levchun G.Ya. Formation models of sustainable development and economic growth national economy

The necessity of Ukraine's transition to sustainable development. The main directions of the formation and characteristics of the concept of sustainable development and economic growth of the national economy. Analyzed the nature of ecological – economic security and to identify mechanisms to ensure it in Ukraine.

Keywords: sustainable development, economic growth, ecological – economic security, national economy, reform.

УДК 658.149.5:657.212

Докторант О.В. Лепьохін, канд. екон. наук –
Класичний приватний університет

УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ ЯК ПЕРЕДУМОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Досліджено причини невиконання платіжної дисципліни підприємствами та їх вплив на життєдіяльність. Визначено етапи виконання договірних зобов'язань, простежено виконання всіх пунктів договору, і в разі оперативного контролю за виконанням всіх умов договору, значно полегшується процедура виявлення розбіжностей за договором або порушеннями при його виконанні. Запропоновано впровадження факторингу в розрахунках між підприємством і клієнтами та окреслено його переваги і вплив на обсяги реалізації.

Ключові слова: дебіторська заборгованість, платіж, платіжна дисципліна, прострочена і безнадійна заборгованість, погашення, управління.

Вступ. Прострочена і безнадійна дебіторська заборгованість впливає на платоспроможність підприємств та загрожує їх життєдіяльності загалом.

Передумови для виникнення простроченої і безнадійної дебіторської заборгованості з'являються на різних етапах ведення господарської діяльності: проведення переддоговірних процедур, укладання договору, виконання договірних операцій. Тому процес виникнення і погашення дебіторської заборгованості завжди має перебувати під контролем уповноважених працівників підприємства.

Виклад основного матеріалу. Причинами виникнення простроченої дебіторської заборгованості може стати робота з неспроможними і неплатоспроможними підприємствами або з компаніями, що мають сумнівну репутацію на ринку. Щоб знизити ризик виникнення цих причин, необхідно проаналізувати наявну інформацію про потенційного партнера або клієнта.

Якщо підприємство, з яким планується укласти договір, – резидент, то можливість отримання інформації, спираючись на досвід роботи з нею інших компаній. Зустріч із представниками цієї компанії і можливість отримання